

Drottningen som sa nej

Berättelse

Kristina föddes i Stockholm år 1626. Hennes far var kung Gustav II Adolf. Han ville ha en son, men han fick en dotter. Därför bestämde han att Kristina skulle få lära sig samma saker som en pojke. Hon lärde sig rida, jaga och läsa svåra böcker.

När Kristina var sex år dog hennes far i ett krig. Då blev hon drottning, fast hon bara var ett barn. Andra män styrde landet tills hon blev arton år. Sedan tog hon själv över makten.

Kristina var mycket smart och tyckte om kunskap. Hon kunde flera språk, och hon bjöd in kända forskare till sitt hov, eftersom hon ville lära sig mer. En av dem var den franske filosofen René Descartes.

Alla trodde att drottningen skulle gifta sig och få barn. Men Kristina sa nej. När hon var tjugosju år lämnade hon sin krona. Det kallas att abdikera. Sedan lämnade hon Sverige och blev katolik, även om Sverige var ett protestantiskt land. Det blev en stor skandal.

Kristina flyttade till Rom i Italien. Där bodde hon resten av sitt liv och samlade konst och böcker. Hon dog i Rom år 1689. Hon begravdes i en stor och berömd kyrka i Vatikanen, vilket var en mycket ovanlig ära för en kvinna.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
son	ett manligt barn
dotter	ett kvinnligt barn
jaga	att försöka fånga eller skjuta djur
styra	att bestämma och leda ett land
ta över	att börja göra det som någon annan gjorde förut
forskare	en person som studerar och söker ny kunskap
hov	drottningens hem och alla människor runt henne
gifta sig	att bli man och fru
abdikera	att själv lämna sin tron som kung eller drottning
skandal	något som chockar och gör många människor arga
ära	när man får mycket respekt för något

Läsförståelsefrågor

1. Vad ville Kristinas far egentligen ha?
 1. En son.
 2. Fler soldater.
 3. Ett nytt slott.
2. Hur gammal var Kristina när hon blev drottning?
 1. Arton år.
 2. Sex år.
 3. Tjugosju år.
3. Varför bjöd Kristina in personer som Descartes?
 1. Hon ville lära sig och veta mer.
 2. Hon ville gifta sig.
 3. Hon ville börja ett krig.
4. Vad gjorde Kristina när hon var tjugosju år?
 1. Hon gifte sig.
 2. Hon lämnade sin krona.
 3. Hon blev född.
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Kristina lärde sig att rida och jaga.
 2. Kristina gifte sig och fick barn.
 3. Kristina hade en hund som hette Max.
6. Vart flyttade Kristina efter att hon lämnat Sverige?
7. Varför blev det en skandal när Kristina bytte religion? (öppen fråga)
8. Texten säger att Kristina fick en "ovanlig ära" efter sin död. Vad menas med det? (öppen fråga)

Facit

1. a
2. b
3. a
4. b
5. 1. ja b) nej c) det står inte i texten
6. Exempel på svar: Hon flyttade till Rom i Italien.
7. Exempel på svar: Sverige var ett protestantiskt land, och drottningen bytte till en annan religion (katolicismen). Det chockade många människor.
8. Exempel på svar: Hon fick begravas i en stor och berömd kyrka i Vatikanen, vilket nästan inga kvinnor fick. *Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.*

FÖR LÄRAREN

Texten passar för att prata om förväntningar på kvinnor förr och nu. Tema: en kungaperson som valde sin egen väg. Fråga 7 och 8 övar enkel slutledning.

Diskussionsfrågor

- Kristina lärde sig samma saker som pojkar. Varför var det ovanligt på den tiden?
- Kristina valde att lämna sin makt och rikedom. Var det ett bra eller dåligt beslut, tror du?
- Känner du till någon annan kung eller drottning? Berätta lite om henne eller honom.
- **Skriv (3 meningar):** Skriv om ett svårt val som du eller någon du känner har gjort.

Källor och faktagranskning

- Drottning Kristina – Wikipedia (sv.wikipedia.org/wiki/Drottning_Kristina)
- Christina, Queen of Sweden – Wikipedia (en.wikipedia.org/wiki/Christina,_Queen_of_Sweden)
- Kristina, drottning – Svenskt kvinnobiografiskt lexikon (skbl.se)
- Kristina – Svenskt Biografiskt Lexikon, Riksarkivet (sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/11773)
- Christina, Queen of Sweden – Encyclopaedia Britannica (britannica.com)

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Kristina föddes 8 december 1626 i Stockholm och dog 19 april 1689 i Rom. Dotter till Gustav II Adolf och Maria Eleonora. Blev drottning 1632 (vid faderns död), började regera själv 1644, kröntes 1650. Abdikerade 6 juni 1654, konverterade till katolicismen och bosatte sig i Rom. Begravd i Peterskyrkan i Vatikanen. Osäkerheter: källor anger födelsedatumet som 7 eller 8 december (kalenderskillnader); porträttets exakta tillkomstår varierar i källorna (omkring 1653).

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.